

3758

Toulo and lastele.

Ansekülla Öppetaja kirjutud.

Merliku Aroaliku
Tõugu kink. 1916.

Tallinnas.

Trükitud J. H. Gresseli kirjadega.

1859.

Daß in dem vorliegenden Manuscripte: „Soule and lastele“ nichts wider die heilige Schrift und unsere Bekenntnißschriften enthalten sei, wird von dem Defjellschen Evang.-Lutherischen Consistorio des- mittelst beglaubigt.

Krensburg, am 16. April 1859.

Im Namen und von wegen des Defjellschen Evang.-Luther. Consistorii:

G. v. Guldensfübbe, Präsident.

No. 173. (L. S.)

Gd. v. Saff, stellv. Secr.

Der Druck wird gestattet.

Dorpat, den 12. Mai 1859

Abgetheilter Genor de la Croix.

No. 44. (L. S.)

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

36116

Wata, mo armas laps, jubba jälle kallis
Joulopuhha kää, mil wannad ja nored
rõmustellewad. Agga mikspärrast meil siis
Joulust ni suurte rõmo on? Tead sa, mo
laps! kelle mällestusseks sedda kallist puhha
puhhitseme? Panne tähhele, mis puhha
Ewangelist Lukas sest esimesest Jouloddest
meile kulutab:

„Ja seälsammas wäljal ollid karjatsed
didse, ja hoidsid õse omma karja. Ja
wata, Jõsanda ingel seisis nende jures, ja
Jõsanda au paistis nende ümber, ja nem-
mad kartsid üpris wägga. Ja ingel ütles
neile: ärge kartke, sest wata, ma kulutan
teile suurt rõmo, mis keige rahwale peab

sama. Sest teile on tänna Taweti linnas sündinud se Õnnisteggia, kes on Kristus se Issand. Ja se olgo teile tähheks: teie leiata se lapse mähhitud ja sõimes maggamaast." (Luk. 2, 8—12.)

Kuled sa, mo armas laps, kes sedda kallist jutlust Joulo õsel on teinud? Pühha ingel on sedda teinud, kedda suur Jummal taewast olli seie Ma peäle mahhaläkkitanud. Ja mis ingel, Jummalala kässo peäle, karjastele kulutas? — Ta kulutas, et nüüd sel õsel olli tdeks läinud, mis armolinne Jummal, wannal aial olli tdotanud waeste pattustele. Agga mis Jummal siis olli tdotanud jubba warsti pärrast sedda, kui Adam ja Ewa patto sisse ollid langenud? Ta olli tdotanud ja pärrast weel mitto korda kinnitanud, et Temma olli nouks wõtnud, waeste pattuste heaks omma Poia Arrapeästjaks ja Õnnisteggiaaks läkkitada. Wata, nüüd kulutab ingel karjastele: se Jummalast ennetdotud ja ennekulutud Õnnisteggia on nüüd sel õsel sündinud. Ja

se olli karjastele sureks rōmuks, sest nemmad
ootsid pūhha himmoga Snnisteggia tullemist
mailma. Ja se on nüüd ka meie rōdm
Joulo pūhhal, sepārrast laulgem Joulo=
salmikest:

Sepārrast lākki rōmoga
Nüüd karjastega watama,
Mis Jummal meile kinkinud,
Mis meie heaks on annetud.

Jah, armad lapsed! „Mis Jummal
meile kinkinud, mis meie heaks on anne=
tud“ sel kallil Joulo õsel, sedda tahhame
nüüd tähhele panna. Tulgem siis Pet=
lemma lauta sõime jure, et nähha same,
mis suurt rōmo Taewa isä meile Joulo
õsel walmistanud.

Agga sinna, armas Jesus, kes sinna
nüüd jubba ammo jälle taewas olled, kus
inglid ja keik meie norelt ärrasurnud wenna=
kesed ja dekesed sind kiitwad, meie pal=
lume sind, walmista ka meie süddant, et
sinna iggal aeal ka meie üllem rōdm olleksid.

Agga nüüd lapsed! kuulgem, mis ingel
karjastele ja meile Joulo rõmuks kuulutab.
Ta ütleb: „teile on tänna se õnnis-
reggia sündinud!“ Jo teie tunnete
need kallid salmikessed, mis õnnis Lutterus
on teinud omma lastele Jouloõhtuks:

Ma tullen taewast illemelt,
Häid sannumid toon teile seält,
Neid toon ma teile rõmoga,
Neid tahhan minna kuuluta.

üks laps on tänna sündinud,
Kui ammust aeast töötud.

Se kaunis illus lapsoken'

On teie rõõm ja kallis õn.

Waatke lapsed, se on siis meie Joulo
rõõm, nüüd teate, mikspärrast sedda kallist
pühha pühhitseme:

üks laps on sündind Petlemmas

Kes teik mailma rõmustus. Halleluja!

Sellepärrast paistis ka pimmedal Joulo
õsel korruga suur walgus taewast karjaste

peäle, et Jesus taewast tulnud sellesinnatse mailma pimmedusse sisse. Sellepärast tunnistab ka Joannes Jesussest: „Se olli se tõsine walguš, kes walguštab keif innimesed, kui ta mailma sisse tuli.“ (Ewang. 1, 9.) Jah lapsed! Jesus on ka teie walguš, temma paistab omma armo walgušsega ka teie süddamette sisse ja aiab wälja keif patto pimmedust: walletamišt, sannakuulmatta meelt, kurjust ja rio himmo. Kuida päike sojal kewwadisel aeal talwišt lund ärrasullatab ja keif puud ja rohhud teeb haljendama ja ditsema, nenda sullatab Jesus, se armopäike, ka teie süddamette sees keif patto lund ja jääd ärra ja teeb neid ueks. Kas Jesus tõeste mulle woib uut süddant anda? küšid sa, mo laps. — Jah tõeste, sedda woib temma kül tehha. Jäsa ehk emma ei woi sulle mitte uut süddant anda, sa isse ei woi sedda ka mitte, agga Jesus woib sedda kül tehha. Kes temma siis on, et temma sedda woib tehha? Temma on,

ütleb ingel, Kristus se Issand. Temmast
laulame Joulo laulus:

Se on se Issand Jesus Krist,

Kes tahhab aita häddalist;

Se on se Õnnisteggia,

Kes teid woib pattust peästada.

Jah, nenda on Jummal meid armas-
tanud, et temma meile omma ainosündinud
Voia on annud, kes innimesseks on sündi-
nud, et ta meid pididi õnsaks teggema,
kuida Lutterus ommas Joulolaulus laulab:

Reik õnne sate temma käest,

Mis Jummal pakkund iggawest,

Et teie woite meiega

Niüd taewas järgest ellada.

Jah, armad lapsed! pange diete tähhele,
se kallis and, mis Jesus meile walmistanud,
on iggawenne õnnistus ja rõõm seäl taewa-
rigis. Meie peame inglide sarnatsseks sama,
keigest pattust puhtaks. Meie peame, nago
inglid, Jesusse jure sama ja iggaweste temma
jure jama. Sedda woite kindlaste uskuda,

selle peäle woite süddamest rõmustada. Sest Jesus on teile sedda tõotanud, kui teid temma nimme peäle ristiti. Pühha ristmisses on temma teid ommaks armsaks lapsiks ja taewarigi pärriatteks wastowõtnud. Waatke, sedda on jubba mitto tuhhat last, kes norelt ärrasurrid, kätte sanud. Nemmad on nüüd Jesusse jures õnsas taewarikis. Sepärrast uskuge sedda agga kindlaste, teie sate ka senna. Sest Jesus ei walleta, mis temma meile ommas pühhas sannas kinnitanud, sedda woime kindlaste uskuda.

Agga kuidas siis se armas Jesus sedda on teinud, et meie õnsa taewariki woime tulla? — Sedda ütleb ingel: „teie leiate se lapse mähhitud ja sõimes maggamast.“

Nüüd pange märki tähhele,
Et sõimest mähkmes leitakse
last alwas lautas maggawa,
Kes on mailma toitaja.

Waatke, Jesus on meile iggawest õnnistust seal taewas nenda walmistanud.

Temma tulli taewast mahha, omma Issa maiast, jättis keik omma suurt au ja rõmo mahha, sai innimesseks, sündis kui innimesse laps; sest temmal olli se armo nou, meie seas ja meie heaks siin häddaorrus 33 aastat sures waesusses ellada. Temma olli se keigeparrem laps, temma olli sanna-kulelik omma Taewa isä wasto, et temma, tašane kui tal, ristiti pu peäl meie pattude pärrast surri (surel redel). Kolmandamal päwal tousis temma jälle hauast ülles (üllestoussmisse pühhal) ja läks taewa ülles omma Issa jure taggasi (surel ristiti päwal). Waatke lapsed! sedda keik on se armolinne Onnisteggia meie pärrast kannatanud ja teinud, et meie piddime õnsaks sama. Waatke, nenda on temma meid armastanud! Ja kuidas temma isseärranis teid lapsed! on armastanud, sedda woite temma omma suust kuulda: „laske need lapsokessed minno jure tulla, ja ärge keelge neid mitte, sest nisugguste pärrast on Jummal riik.“ Jah, keik lapsed peawad Jesusse jure tul-

lema, ka waesed lapsed, kes isä ja emmata,
Mo armad lapsed! olgem siis rõõmsad sel
kallil Joulopuhhal, et Jesus meid nenda
on armastanud, et temma taewast mahha-
tulnud Ma peäle meie jure, meid pattused
õnneks tehha, meid, pärrast surma, omma
kalli Paradisi sata. Jah olgem rõõmsad
ja laulgem süddamest:

Oh olle terwe tullemaast!

Mind pattust mitte põlgamaast!

Sa tullid häddast aitma mind,

Kes wõib se eest kül kita sind?

Wata, mo laps, ni paljo head on Je-
sus sulle teinud, ni suur rõõmo sulle wal-
mistanud! Eks sul ep olleks ka nou, tem-
male middagi anda, mis temma mele järke
ja rõõmuks olleks? Mis mul waesel lapsel,
temmale anda? mõtled sa, kuidas woiksin
minna tedda rõõmustada? Kule mo armas
laps! Kui isä liinast koio tulles ja sulle
liina saia toob, ehk kui emma sulle ue kuc
annab, mis sa siis teed? Sa tännad isä

ehk emma maggusa saia ja kenna kue eest. Kui sa nüüd nende andide eest, mis kaddu-
wad, andjad pead tännama, kui paljo en-
nam on so kohhus, tedda tännada, kes
sulle taewalikud anded on walmistanud.
Temma on sulle hingeleiba annud, se on
Jummala sanna. Temma on sulle ühhe
kalli kue walmistanud, se on temma õigusse
kuub. Selle kuega on temma sind jubba
ristmisses ehitanud, selle kuega wdttab
temma sind surma tunnile omma pühha tae-
wariki wasto. Eks sa ei tunne sedda kenna
salmifest:

Kristusse werri, õigus ka,
Se minno aukuub on, et ma
Ses kõlban Jummalale nüüd,
Ja kui ma taewa lähhan siit.

Jah! se on so kord, se on ta mele
järkele, et sinna mo lapsokse, tedda keik ello
aega süddamest tännad temma armoandide
eest, ja tedda ülle keikide asjade armastad,
kes sind nenda armastanud. Ja kui sinna

omma Õnnisteggiat armastad, siis tulleb
temma so süddamesse ellama ja teeb sind
waggaks lapsiks, et sa ikka isä emma sanna
kuled, mitte ei riidle egga walleta. Jah
õnnis olled sa, mo lapsok, kui Jesus so
süddamesse tulleb. Agga sa pead tedda ka
süddamest palluma, et ta so jure tulleks.
Pallu nenda:

Oh wõtta armas Jesuke,
So sängiks minno süddame,
Oh wõtta temmas hingata,
Et minna sind ei unnusta.

Mo luggo, armad lapsed, on nüüd
otfas, agga enne kui meie teine teifest lah-
kume, wõtkem weel wimaks palluda:

Armas Taewa isä! Meie tänname
sind keigest süddamest, et sinna meile Jesust,
omma ainosündinud Poia olled annud, kes
Betlemma lautas meie wennaks sanud.
Sinna olled tedda meile annud, et temma
lääbi sinno lapsiks saaksime. Oh anna
meile uut süddant, mis sind ülle keikide

asjade kardab ja armastab. Oh kaitse ja
hoia meid ihho ja hinge kahjo eest, et sinno
meleheaks ja auuks siin ellame. Ja kui
meie wiimne tunnike on tulnud, kas warra
wõi hilja, siis sada ommad pühhad inglid
järele, et sinno armosüllesse meid kandwad,
seäl tahhame sind inglide seltsis parreminne
kita. Oh senna — senna, omma taewariki
aita armust meid, so lapsed, armas Issa
taewas! Amen!

So jure teekond on mo ees;
Sa ellad rõõmsa taewa sees,
Seäl on mo õige pärrisma,
Mis sa mull' saatnud werrega.

Tekonnaks hing on rammoto,
Ja ihho õige warrato;
Sepärrast, Issand, pallun sind,
Et tulleid isse saatma mind.

A m e n !
